

**17-та Национална конференция по катализ
10-та Научна сесия за студенти, докторанти и
млади научни работници
София, 15–16 ноември 2022 г.**

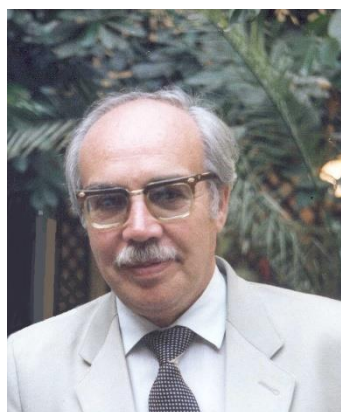
**Международна година на фундаменталните науки
за устойчиво развитие**

Сдружение „Българско каталитично дружество“ при Съюз на химиците в България и Институт по катализ при БАН организират 17-та Национална конференция по катализ, която ще се състои на 15–16 ноември 2022 г. в София. В рамките на конференцията ще се проведе и 10-та Научна сесия за студенти, докторанти и млади научни работници. Научният форум е част от Националната програма за отбелязване на Международната година на фундаменталните науки за устойчиво развитие, обявена от ООН през 2022 г.

Конференцията е посветена на 100-годишнината от рождението на основателя на Институт по катализ при БАН акад. Димитър Шопов. Ще бъдат изнесени устни доклади и постерни съобщения. Работен език е българският.

Целта на конференцията е обсъждане на научни постижения и иновационни подходи в областта на създаването, изследването, подобряването и приложната реализация на катализатори за различни химични процеси в хетерогенния и хомогенния катализ, фотокатализ и биокатализ за получаване на чиста енергия и горива, опазване на околната среда и подобряване качеството на живот и оползотворяване на нови енергийни източници.

Домакин на събитието е Институтът по катализ, ул. „Акад. Г. Бончев“, блок 11 на БАН.

Академик професор Димитър Марков Шопов е един от най-изтъкнатите представители на съвременната българска химическа наука. Той е роден на 14.10.1922 година в гр. Панагюрище. Завършва химия във Физико-математическия факултет на Софийския университет през 1950 г. и е назначен за асистент към катедра „Органична химия“. През 1956 г. успешно защитава дисертация в областта на химията на нефта в Института по органична химия в Москва. Постъпва на работа в Химическия институт на БАН, а след неговото разделяне ръководи секция „Химия на нефта“ и секция „Химична кинетика и катализ“ в Института по органична химия към БАН. През 1964 г. е избран за професор, през 1980 г.

– за член-кореспондент на БАН, а през 1984 г. – за академик. От 1980 до 1982 г. е заместник-директор на Единния център по химия на БАН, а от 1982 до 1990 г. е заместник-председател на БАН. По негова инициатива през 1983 г. е създаден Института по катализ, чийто първи директор е в периода 1983–1989 г.

Началният период от научно-изследователската дейност на акад. Д. Шопов е свързана с изследвания на индивидуалния състав на високо кипящи фракции на нефт от български находища. Д. Шопов е един от основните инициатори за създаването на нефтопреработваща и нефтохимическа промишленост у нас.

Основните научни интереси на акад. Д. Шопов са в областта на химичната кинетика и катализ. Въз основа на концепцията за химическата природа на явлението катализ и

отчитане на специфичните характеристики на твърдото състояние, той успя да намери общи и специфични връзки на катализа както в хомогенната, така и в хетерогенната фаза. Оригинални научни резултати са получени и при изучаване на връзката между електронните свойства и каталитичната активност на комплексите на преходните метали в реакции на окисление, хидрогениране, разлагане на озон и др. Значителен принос е направен при установяването на естеството на химичната връзка между въглеродородите и металните повърхности. Особен аспект на неговия подход към изследването е умелото съчетаване между теоретични и експериментални методи за изследване на кинетиката на реакцията и адсорбционните явления чрез физични методи и подробно изследване на структурата на активните повърхностни центрове.

Неговите значителни научни постижения се дължат преди всичко на талант, ерудиция, усет към новото и прогресивното, висока самокритичност и организаторски способности. Той беше човек с дълбоки знания в различни области на съвременните природни науки, с широка обща култура, и многостранни интереси.

Творчеството на акад. Д. Шопов в областта на фундаменталните и насочено-фундаменталните изследвания е изложено в 4 монографии, над 300 научни публикации в реномирани чуждестранни и наши списания и над 50 патента. Неговите трудове са намерили широк отзвук в световната научна литература.

Много енергия, знания и опит вложи акад. Д. Шопов в полагането на основите на катализаторната промишленост у нас. Под негово ръководство и с негово пряко участие са разработени редица технологии за промишлени катализатори, които бяха внедрени в изградените за целта две катализаторни фабрики във фирмите „Химко“ и „Нефтохим“. Под негово ръководство бяха разработени също така и технологии за антиокислителни и антикорозионни добавки за смазочни масла, състави за защита на метални изделия от корозия, стабилизиращи добавки за еластомери и др.

Акад. Д. Шопов полагаше постоянни грижи за израстване на високо квалифицирани кадри за нашата наука и промишленост. Под негово ръководство бяха защитени значителен брой кандидатски дисертации и много негови възпитаници са вече изявени научни работници.

Акад. Д. Шопов е носител на високи държавни ордени и бе удостоен със званията „Заслужил деятел на науката“ (1974 г.) и „Лауреат на Димитровска награда“ (1976 г.).